

34. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Ved Statens Planteavlsudvalg.

Udsendt den 3. Februar 1910.

Resultater af Forsøg med Havresorter.

I 29. Meddelelse (udsendt 26. Marts 1908) savnes Oplysninger om nogle i de senere Aar fremkomne Havresorter. Nærværende Meddelelse gør Rede for Resultaterne af Forsøgene med disse Sorter. Til Sammenligning er medtaget Dansk Havre og Ligowo-Havre.

Forsøgene er udførte paa Statens Forsøgsstationer ved Tystofte (god Lermuld), Lyngby (let Lermuld), Askov (baade paa let Lermuld og let, tør Sandjord), Tylstrup (Sandmuld) samt med nogle af Sorterne ved Aakirkeby (stærk Lerjord).

Dyrkningsforholdene har svaret til, hvad der herom er anført i 29. Meddelelse.

Om de vigtigste Sorter skal oplyses følgende:

Stjernehavre, der er en ny Sort, tiltrukket af Forsøgsleder *N. P. Nielsen*, Tystofte, staar i Kærneudbytte højest ved Tystofte, Lyngby og Aakirkeby. Dens Halmmængde er nærmest lille; den hører ikke til de særlig stivstraaede Sorter og er smaa-kornet. Tøndevægten og Skalprocenten er middelhøj. Den er middeltidlig.

Gul Næsgaard-Havre, tiltrukket af Bestyrer *H. A. B. Vestergaard*, Abed Planteavlsstation, har ved Stationerne paa Øerne givet lidt mindre Kærne og en Del mere Halm end Stjernehavre. Ved Askov har den givet mere baade af Kærne og Halm. Den er storkornet. Tøndevægten er lidt over Middel og Skalprocenten middelhøj. Den maa betegnes som halvsildig og stivstraaet.

Gulhvid Tystofte-Havre, tiltrukket af Forsøgsleder *N. P. Nielsen*, Tystofte, har givet indtil 1 Centner mindre pr. Td. Ld. end den forrige, men gennemgaaende lidt mere Halm. Den er nærmest smaa-kornet. Tøndevægten er noget over Middel. Den er ret tyndskallet, omtrent middeltidlig og holder sig nogenlunde godt oppe.

Schlanstedt-Havre (fra *Strube* i Schlanstedt) staar ved Tystofte noget under, ved Lyngby paa Højde med og ved Askov noget over Gul Næsgaard-Havre. Den giver mere Halm end de foregaaende. Kærnen er knap middelstor, Tøndevægten omtrent middelhøj og Skalprocenten lidt over Middel. Den er nærmest sildig moden og er stivstraaet.

Ligowo- og Trifoliums-Havre ligner i alle Henseender hinanden ret nøje, men gennemgaaende har dog Ligowo-Havren givet større Udbytte end Trifoliums-Havren. Ved Lyngby nærmer Ligowo-Havren sig de bedste Sorter, ved Tystofte staar de begge kendelig lavere, og ved Askov og Aakirkeby (sidstnævnte Sted kun Ligowo) kommer de endog blandt de laveste. Halmudbyttet er nærmest lavt. Kornstørrelse og Tøndevægt er høj, Skalprocenten lidt under Middel. De er tidlig modne og ret stivstraaede.

Guldregns-Havre (fra *Svaløf*) har paa de lermuldede Jorder givet fra $1\frac{1}{2}$ til $4\frac{1}{2}$ Centner mindre end Gul Næsgaard-Havre. Paa Askov Sandmark overgaaes den ikke af nogen anden Sort, og den fortjener vistnok Opmærksomhed paa lette, tørre Jorder. Halmudbyttet har gennemgaaende været højt. Kærnen er lille, men den er tyndskallet, og Tøndevægten er høj. Den hører til de tidlig modne Sorter og har holdt sig godt oppe.

Konge-Havre har givet fra 1 til $2\frac{1}{2}$ Centner mindre end Gul Næsgaard-Havre. Halmudbyttet og Skalprocenten er omtrent middel, Kornstørrelsen lidt under Middel og Tøndevægten ret god. Den er middeltidlig og holder sig ret godt oppe.

Dansk Havre har givet fra 1 til 3 Centner mindre end Gul Næsgaard-Havre. Halmmængden er middelstor. Ligeledes kan Kornstørrelse, Tøndevægt, Tidlighed, Straastivhed og Skalprocent betegnes som middel.

Af de øvrige i Forsøgene prøvede Sorter synes ingen at fortjene Paaagtning for vore Forhold.

Blandt de i denne Meddelelse anførte Sorter synes det fortrinsvis at være **Gul Næsgaard-, Stjerne-, Gulhvid Tystofte- og Schlanstedt-Havre**, der fortjener Opmærksomhed paa lermuldede Jorder, medens **Gul Næsgaard-, Guldregns-, Stjerne- og Ligowo-Havre** fortrinsvis synes at maatte tildrage sig Interessen paa de lette, sandede Jorder.

Nogen enkelt Sort, der ubetinget kan siges at være den værdifuldeste, kan ikke udpeges. Ved den praktiske Bedømmelse af en Havresort maa der foruden til Kærneudbyttets Størrelse tillige tages Hensyn til Halmmængden, Straastivheden, Tøndevægten, Kornstørrelsen, Skaltykkelsen m. m., efter som man har Grund til at tillægge den ene eller den anden af disse Egenskaber Betydning.

Saasæd af Stjernehavre til Brug i Praksis vil først kunne udbydes i Vinteren 1911. Meddelelse herom vil senere fremkomme.

Beretning om Forsøgene findes i 16. Bind af „Tidsskrift for Landbrugets Planteavl“, der kan bestilles gennem enhver Boghandel for 4 Kr. pr. Bind (ca. 700 Sider). Særtryk af Beretningen kan faas i Boghandelen til en Pris af 1 Kr. 25 Øre. Nærmere Oplysninger for særlige Tilfælde faas ved skriftlig Henvendelse for Øernes Vedkommende til Statskonsulent *K. Hansen*, Lyngby, eller Forsøgslederne *E. Lindhard*, Tystofte pr. Tjæreby, og *N. A. Hansen*, Aarslev, for Jyllands Vedkommende til Statskonsulent *Fr. Hansen*, Askov pr. Vejen, eller Forsøgslederne *A. J. Hansen*, Tylstrup, og *N. J. Nielsen*, Studsgaard.

Bilag findes paa Bagsiden.

Bilag til 34. Meddelelse.

Resultater af Forsøg med Havresorter.

Udbytte i Centner pr. Td. Ld.

Løbe-Nr.	Havresortens Navn	Tystofte 1907—08		Løbe-Nr.	Havresortens Navn	Lyngby 1907—08		Løbe-Nr.	Havresortens Navn	Aakirkeby 1907—08	
		Kærne	Halm			Kærne	Halm			Kærne	Halm
1	Stjernehavre, Tystf.	45,6	57,6	1	Stjernehavre, Tystf.	41,9	59,4	1	Stjernehavre, Tystf.	57,6	79,6
2	Gul Næsgaard.....	45,5	62,0	2	Gulhvid Tystofte ..	40,7	67,4	2	Gul Næsgaard.....	57,2	88,5
3	Gulhvid Tystofte ..	44,5	65,6	3	Gul Næsgaard.....	40,7	66,6	3	Gulhvid Tystofte ..	56,6	90,5
4	Kongehavre.....	44,4	60,5	4	Ligowo.....	40,5	60,6	4	Hvitling.....	55,2	82,0
5	Guldregns.....	44,2	64,0	5	Schlanstedt.....	40,4	69,2	5	Guldregns.....	54,9	84,2
6	Schlanstedt.....	43,8	66,4	6	Trifoliums.....	39,8	68,8	6	Dansk (Hessel)....	54,1	82,7
7	Hvitling.....	43,6	59,8	7	Dansk (Hessel)....	39,7	63,5	7	Ligowo.....	52,4	74,7
8	Trifoliums.....	43,6	56,6	8	Guldregns.....	39,5	71,2				
9	Dansk (Hessel)....	42,6	59,9	9	Kongehavre.....	39,1	64,5				
10	Ligowo.....	42,3	56,9	10	Stormogul.....	38,7	74,2				
11	Stormogul.....	42,1	62,6	11	Hvitling.....	38,4	61,3				
12	Leutewitz.....	42,0	61,1	12	Leutewitz.....	38,1	63,4				
13	Guldhavre.....	40,8	55,7	13	Guldhavre ..	37,2	60,4				
14	Sort Klokke.....	39,6	57,3	14	Sort Klokke.....	36,0	60,4				

Løbe-Nr.	Havresortens Navn	Askov Lermark 1906—08		Løbe-Nr.	Havresortens Navn	Askov Sandmark 1906—08	
		Kærne	Halm			Kærne	Halm
1	Schlanstedt.....	38,6	60,1	1	Gul Næsgaard.....	18,1	27,6
2	Gul Næsgaard.....	37,5	57,7	2	Guldregns.....	18,1	24,7
3	Gulhvid Tystofte.....	36,9	56,2	3	Stjernehavre, Tystofte ..	18,0	24,9
4	Stormogul.....	36,4	62,6	4	Ligowo.....	18,0	28,1
5	Hvitling.....	36,0	54,5	5	Trifoliums.....	17,9	26,4
6	Stjernehavre, Tystofte.....	35,8	53,3	6	Gulhvid Tystofte.....	17,4	24,0
7	Graa.....	35,0	54,6	7	Dansk (Hessel).....	17,1	26,5
8	Kongehavre.....	35,0	51,5	8	Schlanstedt.....	16,9	28,1
9	Dansk (Hessel).....	34,9	54,6	9	Hvitling.....	16,9	25,7
10	Gul Salling.....	34,4	54,3	10	Sort Klokke.....	16,7	24,1
11	Leutewitz.....	34,2	53,0	11	Leutewitz.....	16,5	23,7
12	Ligowo.....	33,7	51,9	12	Kongehavre.....	16,2	29,0
13	Guldregns.....	33,1	54,9	13	Stormogul.....	15,8	24,9
14	Sort Klokke.....	32,2	51,8	14	Graa.....	15,5	29,8
15	Trifoliums.....	32,0	51,6				